

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО**

"ЗАТВЕРДЖЕНО"

Перший проректор з науково-педагогічної роботи
професор Гжегоцький М.Р.

" _____ " _____ 2015 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Виробнича лікарська практика з профілактики стоматологічних захворювань

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 7.110106 "Стоматологія"
(шифр і назва спеціальності)

факультет, курс стоматологічний, 3 курс (VI семестр)
(назва факультету)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри
стоматології дитячого віку
протокол № _____
від "___" _____ 2015 р.
Завідувач кафедри

професор Безвужко Е.В.

"Затверджено"
профільною методичною комісією
зі стоматологічних дисциплін
протокол № _____
від "___" _____ 2015 р.
Голова профільного методкому

професор Огоновський Р.З.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма виробничої лікарської практики для студентів 3-го курсу стоматологічних факультетів для вищих медичних закладів освіти України IV рівнів акредитації складена для спеціальності 7.110106 «Стоматологія» напряду підготовки "Медицина". Програма навчальної дисципліни складена відповідно до таких нормативних документів:

- освітньо-професійної програми підготовки фахівців (ОПП) та освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ), затверджених наказом МОН України від 28.07.2003 р. №504;
- наказу МОЗ України від 08.07.2010 р. №541 «Про внесення змін до навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» кваліфікації «лікар-стоматолог» у вищих навчальних закладах IV рівня акредитації за спеціальністю «стоматологія», затвердженого наказом МОЗ України від 07.12.2009 р. №929»;
- наказу МОЗ України від 31.01.2003 р. №148 «Про заходи щодо реалізації положень Болонської декларації у системі вищої медичної та фармацевтичної освіти»
- рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін, затверджених наказом МОЗ України від 24.03.2004р. №152 «Про затвердження рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін» зі змінами та доповненнями, внесеними наказом МОЗ України від 12.10.2004р. №492 «Про внесення змін та доповнень до рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін»;
- положення про проведення практики студентів Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького розроблено у відповідності до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII, Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів студентів України Затверджено наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 року №93, наказу Міністерства охорони здоров'я України №179 від 03.10 1995р. «лактичного, стоматологічного і фармацевтичного факультетів вищих навчальних закладів III – IV акредитації, з урахуванням вимог стандартів вищої медичної і фармацевтичної освіти.

Відповідно до навчального плану **проходження виробничої лікарської практики для студентів 3 курсу стоматологічних факультетів** передбачено, коли студентом набуті знання з основних клінічних дисциплін (пропедевтики дитячої терапевтичної стоматології, профілактики стоматологічних захворювань, фармакології), з якими інтегрується програма виробничої практики. У свою чергу, практика формує засади подальшого вивчення студентом клінічних дисциплін – терапевтичної стоматології, стоматології дитячого віку, що передбачає інтеграцію з цими дисциплінами "по вертикалі" та формування умінь застосовувати знання в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Практика студентів є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки фахівців у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького і проводиться на оснащених відповідним чином базах Університету, а також у сучасних лікувально-профілактичних закладах, підприємствах охорони здоров'я.

Виробнича лікарська практика проводиться в якості лікаря-гігієніста стоматолога в дитячій стоматологічній поліклініці, стоматологічних кабінетах шкіл та дитячих садків. Виробнича лікарська практика студентів 3-го курсу триває 2 тижні: в дитячій стоматологічній поліклініці, стоматологічних кабінетах шкіл та дитячих садків в обсязі професійних обов'язків лікаря-гігієніста стоматолога.

Програма виробничої лікарської практики представлена диференційним заліком.

Профілактика стоматологічних захворювань.

Усього 90 годин, 3 кредити ECTS.

Виробнича лікарська практика проводиться в літній період за рішенням Вченої ради ЛНМУ імені Данила Галицького. Практика передбачає самостійне опанування студентами практичними навичками, яке контролюється керівниками – викладачами кафедри стоматології дитячого віку та керівниками виробничої практики від бази. Поточна навчальна діяльність студентів(практичні навички) оцінюється керівниками – викладачами практики від медичного університету.

Диференційний залік виробничої лікарської практики відбувається в останній день практики після її завершення. Диференційний залік проводиться викладачами кафедри стоматології дитячого віку у присутності керівника від бази практики.

Оцінка успішності студента за виробничу лікарську практику для студентів 3-го курсу стоматологічного факультету є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням вмінь виконання практичних навичок та диференційного заліку має визначення за системою ECTS та традиційною шкалою, прийнятою в Україні.

Орієнтований структурований план проходження виробничої лікарської практики для студентів 3-го курсу стоматологічних факультетів

Структура виробничої практики	Кількість тижнів	Кількість годин/кредитів ECTS	Рік навчання/семестр	Вид контролю
Профілактика стоматологічних захворювань	2	90 / 3	III-й/VI	Поточний контроль, диференційний залік

ВИРОБНИЧА ЛІКАРСЬКА ПРАКТИКА З ПРОФІЛАКТИКИ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

Мета проведення лікарської практики з профілактики стоматологічних захворювань

полягає у закріпленні практичних навичок у межах цілей, визначених у освітньо – професійній програмі підготовки фахівців за спеціальністю 7.110106 «Стоматологія».

Кінцеві цілі виробничої практики з профілактики стоматологічних захворювань:

- ✓ Планувати заходи по дотриманню здорового способу життя, особистої гігієни та впроваджувати їх в практику охорони здоров'я.
- ✓ Визначати фактори ризику основних стоматологічних захворювань та їх ускладнень.
- ✓ Використовувати принципи профілактики стоматологічних захворювань та їх ускладнень.
- ✓ Обґрунтовувати необхідність проведення гігієнічних заходів з профілактики стоматологічних захворювань.
- ✓ Планувати заходи для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань, оцінити їх ефективність.
- ✓ Планувати первинну та вторинну профілактику найпоширеніших стоматологічних захворювань у дітей різного віку.
- ✓ Проводити заходи щодо профілактики основних стоматологічних захворювань.
- ✓ Проводити профілактичні заходи в диспансерній групі з факторами ризику.
- ✓ Формувати диспансерні групи хворих.
- ✓ Формувати групи здорових людей, що підлягають диспансерному нагляду стоматолога (діти, підлітки, вагітні, представники професій, що мають проходити обов'язків диспансерний огляд).
- ✓ Призначати індивідуальні терміни диспансеризації у стоматолога.
- ✓ Здійснювати епідеміологічний аналіз стоматологічної захворюваності населення, виявляючи групи ризику, території ризику, фактори ризику.
- ✓ Проводити заходи профілактики стоматологічних захворювань (масової і індивідуальної, загальної і локальної, медикаментозної і не медикаментозної).
- ✓ Визначати тактику обстеження та первинної профілактики здорових осіб, що підлягають диспансерному нагляду.
- ✓ Визначати тактику обстеження та вторинної профілактики хворих, що підлягають диспансерному нагляду.
- ✓ На підставі даних санітарно-профілактичної установи шляхом співставлення з існуючими нормативами та стандартами визначати негативні фактори навколишнього середовища.
- ✓ На підставі офіційних даних шляхом співставлення з середньостатистичними показниками проаналізувати стан здоров'я певного контингенту.
- ✓ На підставі даних про стан навколишнього середовища та стан здоров'я певного контингенту визначити наявність зв'язку між ними.

- ✓ На підставі даних про зв'язок між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту розробляти профілактичні заходи.
- ✓ Використовуючи офіційні облікові документи, за узагальненою формою готувати щомісячний звіт про особисту виробничу діяльність.
- ✓ Використовуючи стандартну технологію, на підставі нормативних документів вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення (амбулаторну карту стоматологічного хворого, карту диспансерного нагляду, щоденник обліку виконаної роботи, зведену відомість).

Зміст програми

Виробнича лікарська практика з профілактики стоматологічних захворювань

Конкретні цілі:

- Вміти застосовувати принципи медичної деонтології у профілактичній стоматологічній роботі з пацієнтами різної вікової категорії.
- Визначити основні структурні підрозділи організації стоматологічної лікувально - профілактичної допомоги дитячому населенню України.
- Володіти сучасними методами та принципами санітарно-протиепідемічної роботи у стоматологічній профілактичній практиці.
- Вміти проводити профілактичний огляд пацієнтів різної вікової категорії.
- Проводити індексну оцінку: гігієнічного стану, рівня ураження твердих тканин зубів та пародонта.
- Визначати основні чинники карієсогенної ситуації у порожнині рота та шляхи профілактичного впливу.
- Демонструвати вміння заповнювати необхідну документацію: стоматологічну амбулаторну карту, карту з оцінки стоматологічного статусу, щоденник виробничої практики, звіт студента про проходження виробничої практики.
- Оцінювати ремінералізуючу здатність та кислотостійкість емалі за ТЕР-тестом, КОШРЕ, CRT – тестом.
- Визначати фактори ризику основних стоматологічних захворювань.
- Планувати профілактичні заходи та оцінити їх ефективність для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.
- Демонструвати вміння призначати засоби індивідуальної гігієни та здійснювати їх підбір згідно стоматологічного та соматичного статусу пацієнта.
- Демонструвати на фантомі різні методи чищення зубів. Проводити індивідуальне навчання пацієнта методу чищення зубів згідно віку та стоматологічного статусу;
- Застосовувати на пацієнті методику контрольованого чищення зубів.
- Практичне володіння технікою професійної гігієни порожнини рота.
- Вміння призначати комплекс для екзогенної профілактики із застосуванням кальцій - , фтор-вмісних препаратів для різних груп населення.
- Вміння призначати комплекс для ендогенної профілактики із застосуванням різних груп препаратів.
- Демонструвати аплікаційну техніку нанесення ремінералізуючих розчинів, лаків, гелів, паст. Застосовувати на практиці техніку електрофорезу.
- Проводити інвазивну та неінвазивну методику герметизації фісур.
- Застосовувати заходи та методи первинної та вторинної профілактики найбільш поширених стоматологічних захворювань.
- Продемонструвати навички санітарно-просвітницької роботи під час профілактичного огляду пацієнтів. Підготувати схему - зразок уроку гігієни.
- Визначати необхідність диспансерного обліку дитини під час профілактичного огляду.

№ з/п	Тема
Виробнича лікарська практика з профілактики стоматологічних захворювань.	
1.	Структура і організація стоматологічної лікувально-профілактичної допомоги дитячому населенню України. Ознайомлення з профілактичною роботою лікаря – стоматолога гігієніста. Виявлення факторів ризику розвитку основних стоматологічних захворювань в залежності від віку дитини та анатомо – фізіологічних особливостей будови порожнини рота. Стоматологічний інструментарій рекомендований для виконання профілактичних маніпуляцій у порожнині рота. Санітарно - епідемічні вимоги праці лікаря-гігієніста стоматолога.
2.	Методи стоматологічного обстеження дитини. Алгоритм стоматологічного обстеження пацієнта. Суб'єктивні і об'єктивні методи діагностики. Запис зубної формули із урахуванням віку дитини. Визначення гігієнічних індексів різних груп в залежності від стоматологічного статусу порожнини рота та віку пацієнта (Федорової-Володкіної, Пахомова, Green-Vermillion, Silness-Loe).
3	Визначення індексів карієсу із урахуванням віку дитини (КПВ, кп, КПВ+кп, КПВп, КПВ зубів). Визначення гігієнічних індексів різних груп в залежності від стоматологічного статусу порожнини рота та віку пацієнта (Федорової-Володкіної, Пахомова, Green-Vermillion, Silness-Loe). Практичне застосування пародонтальних індексів, індексів кровоточивості в залежності від віку пацієнта та ступеню тяжкості хвороби пародонта (СРІТN, СРІ, РМА, РІ, РВІ, SBI).
4.	Методика профілактичного огляду пацієнта. Реєстрація стоматологічного статусу за рекомендаціями ВООЗ. Епідеміологія основних стоматологічних захворювань: карієсу, некаріозних уражень, хвороб пародонта та слизової оболонки. Статистичні методи обробки епідеміологічних показників.
5.	Практичне виявлення основних чинників карієсогенної ситуації у порожнині рота. Практичне виявлення чинників, що впливають на формування та мінералізацію твердих тканин зубів у дитини. Практичне виявлення чинників, що впливають на формування та мінералізацію твердих тканин зубів у дитини.
6.	Практичне застосування засобів гігієни порожнини рота. Склад та властивості засобів гігієни рекомендованих для догляду за порожниною рота. Вибір та призначення методів і засобів гігієни порожнини рота у комплексній профілактиці пацієнтів із ортодонтичними і хірургічними патологіями. Методи та засоби виявлення немінералізованих та мінералізованих зубних нашарувань. Їх вплив на розвиток каріозного процесу та захворювань пародонта.
7.	Призначення методів і засобів гігієни порожнини рота у комплексній профілактиці пацієнтів із хворобами пародонта і слизової оболонки порожнини рота. Практичне застосування та особливості виконання методу контрольованого чищення зубів під час профілактичного огляду пацієнту. Техніка послідовного проведення професійної гігієни порожнини рота. Необхідний набір інструментів для хімічного та механічного (мануального і апаратного) способів видалення зубних нашарувань. Гігієнічне навчання та виховання у різних вікових групах дитячого населення. Підготувати та провести урок гігієни у дошкільному закладі
8.	Особливості комплексного призначення кальцій-вмісних препаратів для екзогенної та ендогенної профілактики карієсу та некаріозних уражень у антенатальний та постнатальний період. Розробити схему призначень та виписати препарати кальцію. Застосування фторвмісних препаратів, в залежності від вмісту його в питній воді, для ендогенної та екзогенної профілактики карієсу та некаріозних уражень у різні періоди розвитку дитини.
9.	Техніка проведення ремінералізуючої терапії із використанням розчинів, лаків, гелів, паст. Методика електрофорезу. Обґрунтування та практичне виконання

	неінвазивного методу герметизації фісур. Показання, протипоказання, термін проведення, вибір матеріалу. Методика визначення глибини фісур.
10.	Використання методів диспансерного обліку у профілактичній роботі з дитячим населенням. Комплексна система профілактики карієсу зубів. Основні елементи програми. Критерії оцінки ефективності впровадження програми профілактики карієсу зубів та захворювань пародонта. Основні форми санітарно - просвітницької роботи для різних категорій населення.
	Усього годин: 90 Кредитів ECTS 3

Перелік вмінь та практичних навичок для диференційного заліку

№ з/п	Вміння та практичні навички	Оцінка у балах
1	Продемонструвати вміння застосовувати принципи медичної деонтології у профілактичній стоматологічній роботі з пацієнтами різної вікової категорії.	3 – 5
2	Продемонструвати володіння сучасними методами та принципами санітарно-протиепідемічної роботи у стоматологічній профілактичній роботі.	3 – 5
3	Вміти визначити основні структурні підрозділи організації стоматологічної лікувально-профілактичної допомоги дитячому населенню України.	3 – 5
4	Продемонструвати вміння збирати анамнез пацієнта для заповнення карти стоматологічного обстеження пацієнта.	3 – 5
5	Вміти записувати зубну формулу в залежності від стоматологічного статусу та віку пацієнта.	3 – 5
6	Вміти визначити індекси карієсу у пацієнтів з тимчасовим, змінним та постійним прикусом: КПВ, кп, КПВ+кп, КПВп, КПВ зубів, інтенсивності та поширеність карієсу зубів у запропонованій групі дітей.	3 - 5
7	Вміти визначити гігієнічні індекси за Федоровим- Володкіною, Пахомова, Green-Vermillion, Silness-Loe. Оцінити гігієнічний стан порожнини рота пацієнта. Провести якісну та кількісну їх оцінку.	3 – 5
8	Вміти визначити пародонтальні індекси та індекси кровоточивості: CRITN, PMA, PI, PBI, SBI. Оцінити ступінь перебігу захворювань тканин пародонту.	3 - 5
9	Вміти продемонструвати навички проведення профілактичного огляду пацієнта і вміння заповнити карту для оцінки стоматологічного статусу за рекомендаціями ВООЗ.	3 – 5
10	Вміти продемонструвати методику визначення ТЕР-тесту, КОШРЕ тесту, CRT-тесту.	3 – 5
11	Вміти підібрати засоби гігієни порожнини рота в залежності від стоматологічного і соматичного статусу, віку дитини.	3 – 5
12	Вміти продемонструвати володіння різними методами чищення зубів, метод обертання щітки. Продемонструвати техніку виконання їх на фантомі.	3 – 5
13	Вміти продемонструвати методи виявлення зубних відкладень з використанням барвників.	3 – 5
14	Вміти провести контрольоване чищення зубів у дітей різного віку.	3 – 5
15	Вміти продемонструвати методику професійної гігієни порожнини	3 – 5

	рота.	
16	Вміти призначити схему застосування кальцій- та фтор-вмісних препаратів залежно від вмісту його в питній воді для ендогенної та екзогенної профілактики карієсу у різні періоди розвитку дитини.	3 - 5
17	Вміти планувати заходи первинної та вторинної профілактики, використовуючи данні епідемічного аналізу стоматологічних захворювань у дітей різного віку.	3 – 5
18	Вміти провести опитування пацієнта стосовно режиму та характеру харчування. Надати практичні рекомендації щодо збалансованого раціонального харчування дитини.	3 – 5
19	Вміти провести герметизацію фісур за допомогою неінвазивного методу.	3 – 5
20	Вміти провести герметизацію фісур за допомогою неінвазивного методу	3 – 5
21	Вміти визначити тактику обстеження осіб, що підлягають диспансерному нагляду.	3 – 5
22	Вміти призначити профілактичні заходи згідно з комплексною програмою профілактики.	3 – 5
23	Вміти продемонструвати засоби і методи санітарно - просвітницької роботи, використані під час профілактичної роботи.	3 - 5
24	Підготувати і провести урок гігієни у дошкільному закладі.	3 - 5
Усього	Мінімальна та максимальна кількість балів за практичні навички	72 - 120

ФОРМИ КОНТРОЛЮ.

Форми контролю і система оцінювання здійснюються відповідно до вимог програми виробничої лікарської практики для студентів 3-го курсу стоматологічного факультету та інструкції про систему оцінювання навчальної діяльності студентів при кредитно-трансферній системі організації навчального процесу, затвердженій МОЗ України.

Оцінка за практику визначається з суми балів за виконання студентом практичних навичок, які перевіряються безпосереднім керівником від бази практики (максимум 120 балів – мінімум 72 бали), та балів підсумкового контролю, що виставляються при проведенні диференційного заліку (максимум 80 балів – мінімум 50 балів)

Поточний контроль здійснюється відповідно до конкретних цілей. Одним із видів діяльності студентів та його контролю з боку керівника практики є ведення щоденника виробничої практики (додатки 1-5). Щоденник є основним документом на період виробничої практики, включаючи її захист. Студенти зобов'язані за період практики кожен день записувати в щоденник все, що зроблено за добу (додаток 2). У ньому ж, в загальній послідовності відображається суспільно-корисна робота (випуски санітарних бюлетенів, написання рефератів, проведення бесід в організованих дитячих колективах та ін.).

Не менше двох разів за тиждень студент повинен подати щоденник на перевірку асистенту (доценту) – керівнику виробничої практики від кафедри і щоденно – на підпис безпосередньому керівникові (лікарю-стоматологу від лікувального закладу).

Після закінчення виробничої практики, складання цифрового та текстового звітів студенту видається характеристика (додаток 3) та рецензія на щоденник, підписані безпосереднім керівником виробничої практики та головним лікарем. Під час написання характеристики та рецензії слід відображати такі показники: рівень теоретичної підготовки, оволодіння практичними навичками, знання рецептури, дотримання основ деонтології та етики, ставлення студента до оволодіння практичними навичками. Характеристика повинна бути завірена печаткою лікувального закладу, де проводилась виробнича практика. Наявність заповненого відповідно форми та завіреного підписом керівника практики щоденника та підсумкового звіту є обов'язковим для допуску студента до підсумкового контролю.

Поточне оцінювання. Керівники виробничої практики аналізують роботу студентів у відділеннях, враховуючи їх профіль (студент не повинен мати пропусків днів практики), якість ведення щоденника, якість оволодіння практичними навичками визначеними переліком з кожного розділу, застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря.

Критерії оцінки самостійного опанування практичними навичками під час проходження практики в балах відповідно переліку, визначеному в підсумковому звіті в балах:

«5» балів - отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та ґрунтовно описав їх на достатньо високому теоретичному рівні.

«4» балів - отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та надав їм теоретичний опис, але допустив при цьому несуттєві помилки.

«3» бали – отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та надав їм теоретичний опис, але допустив при цьому суттєві помилки.

«2» бали - отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та надав їм теоретичний опис, але допустив при цьому грубі суттєві помилки.

До диференційного заліку з практики допускається студент, який на 100% виконав запропоновану кількість практичних навичок, виклав їх у письмовій формі, надав обґрунтовані відповіді на запитання щодо змісту щоденника, та отримав мінімум 72 бали з 120 максимальних.

Диференційний залік з виробничої лікарської практики студентів 3-го курсу передбачає суму балів з практичних навичок з переліку та кількості балів під час підсумкового контролю.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент під час підсумкового контролю, становить 80, при цьому:

Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Заохочувальні бали за рішенням Вченої Ради можуть додаватися до кількості балів з дисципліни студентам, які мають наукові публікації або зайняли призові місця за участь у олімпіаді з дисципліни серед ВНЗ України та інше.

Конвертація кількості балів з дисципліни у оцінки за шкалами ECTS та 4-ри бальною (традиційною).

Кількість балів з дисципліни, яка нарахована студентам, конвертується у шкалу ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% студентів
B	Наступні 25% студентів
C	Наступні 30% студентів
D	Наступні 25% студентів
E	Останні 10% студентів

Кількість балів з практики, яка нарахована студентам, конвертується у 4-ри бальну шкалу таким чином:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	«5»
Від 140 до 169 балів	«4»
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«3»
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«2»

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО - МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література:

1. Хоменко Л.О., Остапко О.І., Кононович О.Ф., Шматко В.І. та ін. Терапевтична стоматологія дитячого віку.–К.:Книга плюс,1999. – 536 с.
2. Стоматологічна профілактика у дітей: Навч. посібник / Хоменко Л.О., Шматко В.І. , Остапко О.І., Біденко Н.В. та ін. – К.: ІСДО, 1993. – 193 с.
3. Куцевляк В.И. Профилактика стоматологических заболеваний. – Харьков ХГМУ, 2001. – 316 с.
4. Смоляр Н.І. і співавт. Профілактика стоматологічних захворювань у дітей. – Львів: Світ, 1991. – 153 с.
5. Данилевский Н.Ф., Вишняк Г.Н., Политун А.М. Пародонтология детского возраста. – К.:Здоров'я, 1981.
6. Боровский Е.В., Леонтьев В.К. Биология полости рта. – М., 1991.–304 с.
7. Виноградова Т.Ф. Стоматология детского возраста. – М.: Медицина, 1987. – 536 с.
8. Мельниченко Э.М. Профилактика стоматологических заболеваний. – Минск: Высш. шк., 1990. – 157 с.
9. Пахомов Г.Н. Первичная профилактика в стоматологии. – М.: Медицина, 1983. – 376 с.
10. Каськова Л.Ф., Новикова С.С. Виробнича практика з профілактики стоматологічних захворювань. – Полтава, 2006. – 112 с.

Додаткова література:

1. Левицкий А.П., Мизина И.К. Зубной налет. – К.: Здоров'я, 1983. – 80 с.
2. Федоров Ю.А. Гигиена полости рта. – Л.: Медицина, 1987. – 64 с.
3. Киселева Е. Как предупредить кариес у детей. – С.- Петербург, 3000. – 38 с.
4. Кузьмина С.М. Профилактика стоматологических заболеваний. Учебное пособие. – М. 3001. – 314 с.
5. Курякина Н.В. Терапевтическая стоматология детского возраста. – М.: Медицинская книга. – Н. Новгород. Издательство НГМИ, 2001. – 744 с.
6. Яковлева В.И. Диагностика, лечение и профілактика стоматологических заболеваний. – Минск, 1995. - 494с.
7. Улитковский С.Б. Практическая классификация зубных щеток // Пародонтология. – 1998. - №3. – С. 43 – 44.
8. Улитковский С.Б. Современные средства гигиены полости рта // Terra medica. – 1995. - №1. – С. 38 – 30.
9. Улитковский С.Б. Практическая классификация жидких средств гигиены полости рта // Пародонтология. – 1999. - №1. – С. 37 – 38.
10. Каськова Л.Ф., Бабіна О.О., Амосова Л.І. Виробнича практика в якості медичної сестри стоматологічного відділення. –Полтава. – 2007. - 138с.
11. Катрушов О.В., Філатова В.Л., Коваленко Т.І. та співавт. Методичні рекомендації з організації та проведення виробничої практики студентів ІV курсу медичного факультету з загальної гігієни та екології. –Полтава, 2006. – 36с.
12. Модель ведення стоматологічного прийому пацієнтів / Ю.В.Опанасюк, О.В.Ляшенко, І.В.Опанасюк, В.В.Кривець // Київ: ТОВ «Інститут прогресивних стоматологічних технологій», 2005. – 90с.
13. Павленко М. Алгоритмы лечения стоматологических заболеваний / Львов: ГалДент, 2006. – 56с.
14. Максимовский Ю.М. Организация и оборудование стоматологического кабинета // В кн.: Терапевтическая стоматология: Учебник / Е.В.Боровский, В.С.Иванов Ю.М.Максимовский, Л.Н.Максимовская / Под ред. Проф. Е.В.Боровского, проф. Ю.М.Максимовского – М.: Медицина, 2002. –С. 14-20.
15. Ковалев Є.В., Петрушанко В.М., Сидорова А.І. Пульпіт. Патоморфологія. Клініка. Лікування. – Полтава, 1998. – 119с.

ЩОДЕННИК З ВИРОБНИЧОЇ ЛІКАРСЬКОЇ ПРАКТИКИ

студента 3-го курсу стоматологічного факультету
(за цією формою заповнюються щоденники з модуля 1)

Прізвище _____

Ім'я _____ По-батькові _____

Курс _____ Група _____

Спеціальність _____

Клінічна база _____

№ /п	Дата	Прізвище, ім'я, по-батькові, вік	I, II	Скарги і анамнез захворювання	Дані об'єктивного обстеження, зубна формула	Діагноз українською та латинською мовами	Проведене лікування (що зроблено, етапи лікування, пропис медикаментозних засобів)
1	2	3	4	5	6	7	8

ФОРМА ТЕКСТОВОГО ЗВІТУ СТУДЕНТА

1. Коротка характеристика бази (за думкою студента).
2. Оснащення та забезпечення бази інструментарієм і пломбувальними матеріалами.
3. Щоденне навантаження.
4. Взаємовідносини студента та співробітників базової лікувальної установи.
5. Відмітити, що нового студент засвоїв під час проходження виробничої лікарської практики.
6. Побаження та пропозиції щодо покращення проведення виробничої практики (думка студента).

Підпис студента

ХАРАКТЕРИСТИКА

студента _____ групи _____ курсу
(прізвище, ім'я, по-батькові)

Безпосередній керівник практики _____

(П.І.П-б, підпис)

Головний лікар лікувального закладу _____

(П.І.П-б., підпис)

М.П.

Додаток 5

№ з/п	Перелік практичних навичок	Бали	Підпис безпосереднього керівника практики від бази практики
1.	Продемонструвати вміння застосовувати принципи медичної деонтології у профілактичній стоматологічній роботі з пацієнтами різної вікової категорії.	3 – 5	
2.	Продемонструвати володіння сучасними методами та принципами санітарно-протиепідемічної роботи у стоматологічній профілактичній роботі.	3 – 5	
3.	Вміти визначити основні структурні підрозділи організації стоматологічної лікувально-профілактичної допомоги дитячому населенню України.	3 – 5	
4.	Продемонструвати вміння збирати анамнез пацієнта для заповнення карти стоматологічного обстеження пацієнта.	3 – 5	
5.	Вміти записувати зубну формулу в залежності від стоматологічного статусу та віку пацієнта.	3 – 5	
6.	Вміти визначити індекси карієсу у пацієнтів з тимчасовим, змінним та постійним прикусом: КПВ, кп, КПВ+кп, КПВп, КПВ зубів, інтенсивності та поширеність карієсу зубів у запропонованій групі дітей.	3 – 5	
7.	Вміти визначити гігієнічні індекси за Федоровим-Володкіною, Пахомова, Green-Vermillion, Silness-Loe. Оцінити гігієнічний стан порожнини рота пацієнта. Провести якісну та кількісну їх оцінку.	3 – 5	
8.	Вміти визначити пародонтальні індекси та індекси кровоточивості: СРІТN, РМА, РІ, РВІ, SBI. Оцінити ступінь перебігу захворювань тканин пародонту.	3 – 5	
9.	Вміти продемонструвати навички проведення профілактичного огляду пацієнта і вміння заповнити карту для оцінки стоматологічного статусу за рекомендаціями ВООЗ.	3 – 5	
10.	Вміти продемонструвати методику визначення ТЕР-тесту, КОШРЕ тесту, CRT-тесту.	3 – 5	
11.	Вміти підібрати засоби гігієни порожнини рота в залежності від стоматологічного і соматичного статусу, віку дитини.	3 – 5	
12.	Вміти продемонструвати володіння різними методами чищення зубів, метод обертання щітки.	3 – 5	

	Продемонструвати техніку виконання їх на фантомі.		
13.	Вміти продемонструвати методи виявлення зубних відкладень з використанням барвників.	3 – 5	
14.	Вміти провести контрольоване чищення зубів у дітей різного віку.	3 – 5	
15.	Вміти продемонструвати методику професійної гігієни порожнини рота.	3 – 5	
16.	Вміти призначити схему застосування кальцій- та фтор-вмісних препаратів залежно від вмісту його в питній воді для ендогенної та екзогенної профілактики карієсу у різні періоди розвитку дитини.	3 – 5	
17.	Вміти планувати заходи первинної та вторинної профілактики, використовуючи данні епідемічного аналізу стоматологічних захворювань у дітей різного віку.	3 – 5	
18.	Вміти провести опитування пацієнта стосовно режиму та характеру харчування. Надати практичні рекомендації щодо збалансованого раціонального харчування дитини.	3 – 5	
19.	Вміти провести герметизацію фісур за допомогою неінвазивного методу.	3 – 5	
20.	Вміти провести герметизацію фісур за допомогою неінвазивного методу	3 – 5	
21.	Вміти визначити тактику обстеження осіб, що підлягають диспансерному нагляду.	3 – 5	
22.	Вміти призначити профілактичні заходи згідно з комплексною програмою профілактики.	3 – 5	
23.	Вміти продемонструвати засоби і методи санітарно - просвітницької роботи, використані під час профілактичної роботи.	3 – 5	
24.	Підготувати і провести урок гігієни у дошкільному закладі.	3 – 5	
	Сума балів за засвоєння практичних навичок	72 - 120	
	Підсумковий контроль практичних навичок	50 - 80	Підпис керівника практики від університету

<i>Оцінка за деференційований залік</i>	<i>Бали</i>	<i>Оцінка</i>	<i>Підпис керівника практики від університету</i>

М. Печатки ЛПЗ